

SVETOVNI POTRESI V SEPTEMBRU 2018

World earthquakes in September 2018

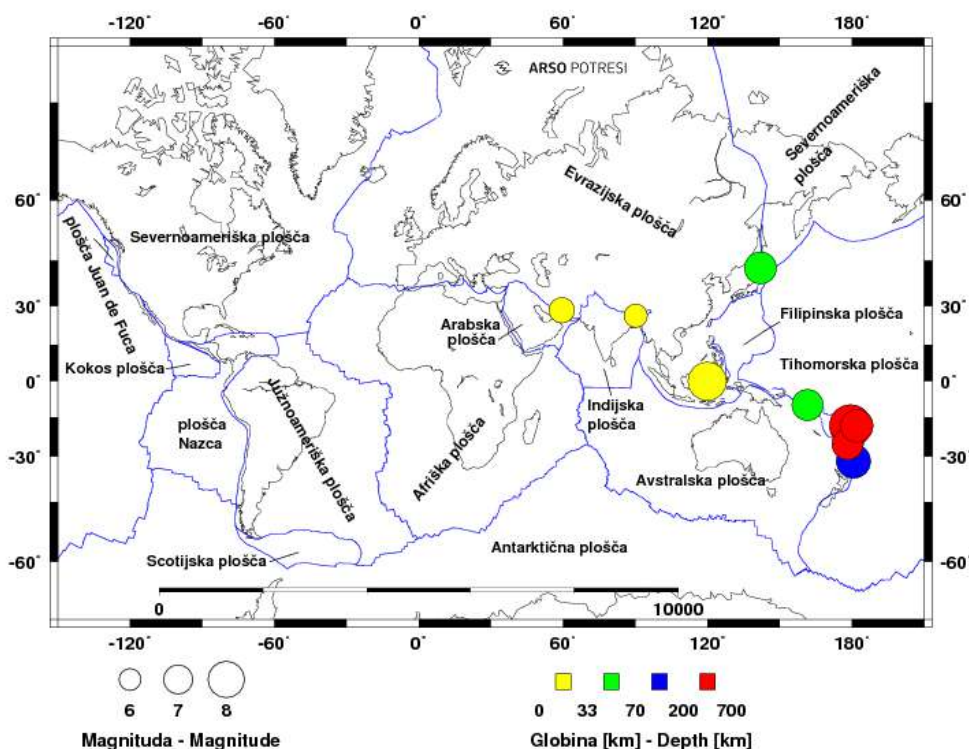
Tamara Jesenko

Preglednica 1. Najmočnejši svetovni potresi, september 2018
Table 1. The world strongest earthquakes, September 2018

Datum	Čas (UTC) ura.min	Koordinati		Magnituda Mw	Globina (km)	Št. žrtev	Območje
		širina (°)	dolžina (°)				
5. 9.	18.07	42,69 N	141,93 E	6,6	35	41	Tomakomai, Hokaido, Japonska
6. 9.	15.49	18,47 S	179,35 E	7,9	671		pod morskim dnem, območje Fidžija
7. 9.	6.23	28,33 N	59,32 E	5,6	10	1	Bam, Iran
9. 9.	19.31	10,02 S	161,50 E	6,5	68		pod morskim dnem, območje Salomonovih otokov
10. 9.	4.19	31,75 S	179,37 W	6,9	115		pod morskim dnem, območje Nove Zelandije
12. 9.	4.50	26,37 N	90,16 E	5,3	10	1	Sapatgram, Indija
16. 9.	21.11	25,41 S	178,20 E	6,5	576		pod morskim dnem, južno od Fidžija
28. 9.	6.59	0,40 S	119,77 E	6,1	5	1	severno od mesta Palu, Indonezija
28. 9.	10.02	0,18 S	119,84 E	7,5	10	2256	severno od mesta Palu, Indonezija
30. 9.	10.52	18,35 S	178,08 W	6,7	564		pod morskim dnem, zahodno od Fidžija

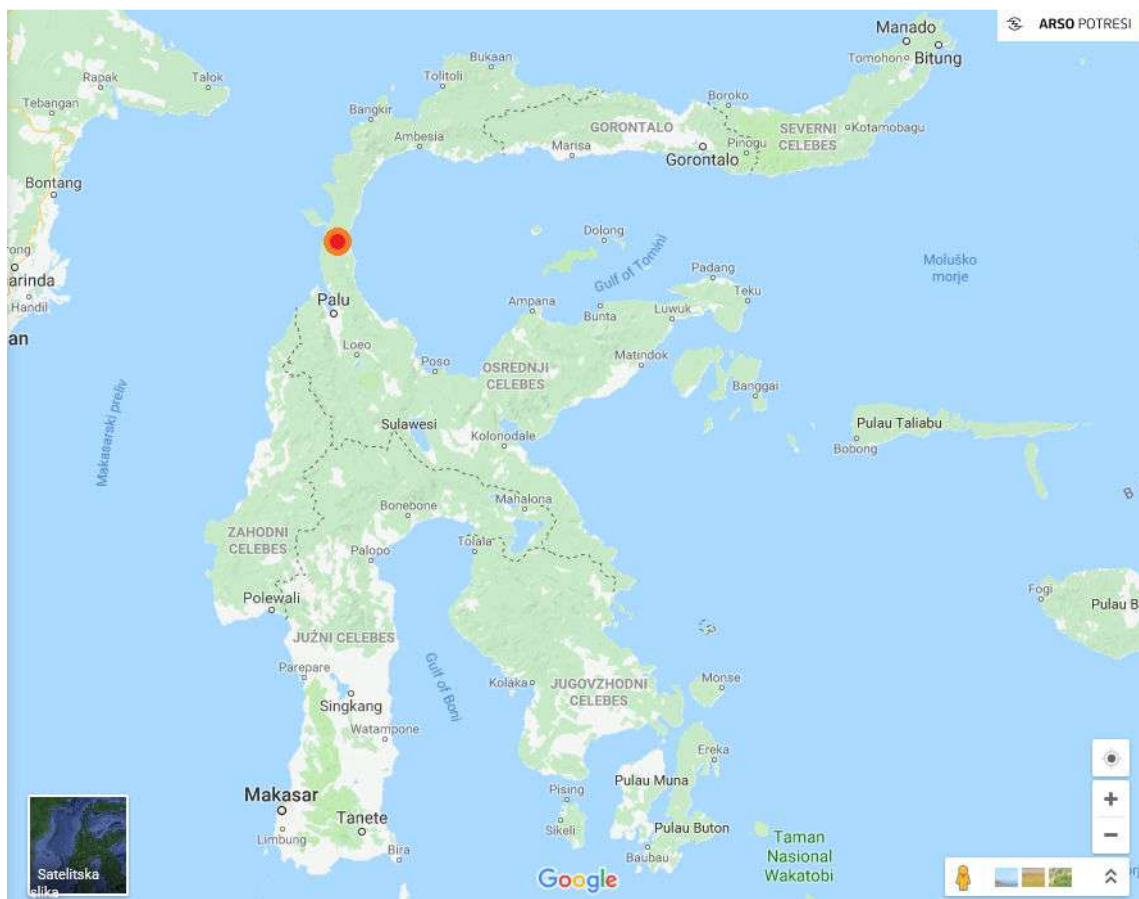
V preglednici so podatki o najmočnejših potresih v septembru 2018. Našteti so le tisti, ki so dosegli ali presegli navorno magnitudo 6,5 (5,5 za evropsko mediteransko območje), in tisti, ki so povzročili večjo gmotno škodo ali zahtevali več človeških življenj (Mw – navorna magnituda).

Vir: USGS – U. S. Geological Survey

Slika 1. Najmočnejši svetovni potresi, september 2018
Figure 1. The world strongest earthquakes, September 2018

28. septembra ob 10.02 po UTC (18.02 po lokalnem indonezijskem času) je Sulavezi stresel močan ($M_w=7,5$), plitev potres. Nadžarišče potresa je bilo na vratu polotoka Minahasa, ki se razteza najprej severno od osrednjega dela otoka, nato pa zavije proti zahodu in predstavlja severno mejo zaliva Tomini oz. južno mejo Celebeškega morja. Sulavezi leži na območju delovanja Avstralske, Tihomorske, Filipiske plošče in plošče Sunda. Na seizmičnem prelomu znotraj slednje je nastal tokratni potres. Aktiviral se je prelom dolžine 150 km.

Slika 2. Nadžarišče septembrskega potresa na Sulaveziju.
Figure 2. Epicentre of earthquake on Sulawesi in September 2018.

V potresu so bile številne zgradbe porušene, na območju Paluja je prišlo tudi do likvefakcije oz. utekočinjenja tal. Poleg samega tresenja tal je po obalah blizu nadžarišča pustošil tudi cunami. Čeprav se pri potresih, ki so posledica zmika dveh plošč, ne pričakuje tako visokih valov, je lokalno cunami dosegel višino 6 metrov (Palu). Nesrečno naključje je bilo, da je bilo takrat veliko ljudi na obali, saj je tam potekal festival Pesona Palu Nomoni. Pojavilo se je nekaj teorij, zakaj je prišlo do tako visokih valov. Med njimi se omenja podvodni plaz, zelo razčlenjena obala in ozki zalivi, kompleksna tektonika območja, ...

Potres in cunami sta zahtevala več kot 2200 žrtev, številni so še pogrešani, več kot 70.000 zgradb je bilo poškodovanih ali porušeni. V Paluju se je porušil del bolnice. Zaradi razpok na pristajalni stezi in porušenega stolpa so morali začasno zapreti letališče, na katerem je običajno več sto ljudi, ki so čakali na svoje lete z otoka. Poškodovani so bili komunikacijski sistemi in motena električna oskrba (vir: https://en.wikipedia.org/wiki/2018_Sulawesi_earthquake_and_tsunami).

Slika 3. Uničeno naselje Perumnas Balaroa v Paluju (vir: <https://news.abs-cbn.com/overseas/10/05/18/indonesia-survivor-recounts-doomsday-quake-horror>)
Figure 3. Damaged Perumnas Balaroa village in Palu (Source: <https://news.abs-cbn.com/overseas/10/05/18/indonesia-survivor-recounts-doomsday-quake-horror>)